TYGODNIK BBN

PRZEGLĄD INFORMACJI O BEZPIECZEŃSTWIE NARODOWYM WRAZ Z KOMENTARZEM

Numer 35
27 maja–2 czerwca 2011 r.

BIURO BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO

Spis treści

Wizyta Baracka Obamy w Europie 3

Szczyt G8 w Deauville 4

Zaangażowanie NATO w Libii i Afganistanie – przemówienie A.F. Rasmussena 5

Konsekwencje zatrzymania Ratko Mladicia dla unijnej perspektywy Serbii 6

III sympozjum wojsk specjalnych NATO 7

Rozwój technologii kosmicznych i wykorzystanie systemów satelitarnych w Polsce 7

EURO 2012 – bezpieczeństwo na stadionach 9

Posiedzenie Rady Bezpieczeństwa Narodowego 10

Przyszłość energetyki jądrowej w Europie 11

Kwestia potencjalnego istnienia tajnych więzień CIA w Polsce 12

Wizyta Baracka Obamy w Europie

Między 23 a 28 maja 2011 r. prezydent Stanów Zjednoczonych Barack Obama przebywał z wizytą w Europie. Prezydent USA odwiedził m.in. Irlandię, Wielką Brytanię oraz Francję, gdzie uczestniczył w szczycie państw grupy G8[1]. Ostatnim punktem podróży B. Obamy była Polska. Prezydent USA był honorowym gościem szczytu prezydentów państw Europy Środkowej, a także spotkał się z czołowymi polskimi politykami - m.in. prezydentem Bronisławem Komorowskim i premierem Donaldem Tuskiem[2]. Głównymi tematami rozmów były przemiany demokratyczne na świecie, współpraca gospodarcza, w tym w dziedzinie energetyki, stosunki z Rosją oraz kwestie związane z bezpieczeństwem - europejski system obrony przeciwrakietowej i plany dotyczące przyszłej obecności komponentu amerykańskich sił lotniczych w Polsce[3].

W wymiarze symbolicznym wizyta prezydenta Baracka Obamy w Europie miała służyć wzmocnieniu stosunków transatlantyckich oraz zademonstrowaniu więzi Stanów Zjednoczonych z państwami Starego. Administracja B. Obamy była oskarżana o skupianie się w polityce międzynarodowej na rozwijaniu stosunków z państwami spoza NATO i UE, w tym na nowym otwarciu w kontaktach z Rosją. Chociaż te kwestie rzeczywiście stanowią obecnie priorytety Stanów Zjednoczonych, to wizyta w Europie pokazała, że prezydent przywiązuje duże znaczenie do utrzymania amerykańskiego wpływu zarówno w odniesieniu do kontaktów z państwami Europy Zachodniej (Irlandia, Wielka Brytania), jak i Europy Środkowej i Wschodniej (wizyta w Polsce, w tym udział w XVII szczycie prezydentów państw Europy Środkowej i Wschodniej). Należy także odnotować znaczenie wizyty w kontekście wyborów prezydenckich w USA w 2012 r. i chęci pozyskania przez Baracka Obamę poparcia obywateli USA pochodzenia irlandzkiego i polskiego.

W merytorycznym aspekcie problematyki bezpieczeństwa, poza uczestnictwem w szczycie państw G8 w Deauville, największe znaczenie miały wizyty prezydenta Obamy w Wielkiej Brytanii oraz w Polsce. Podczas spotkań w Londynie i w przemówieniu w brytyjskim parlamencie prezydent Obama podkreślał, że specjalne stosunki łączące oba kraje nadal stanowią istotną wartość dla USA i pozwalają na wspólne działanie w konkretnych sprawach.

Problematyka bezpieczeństwa była poruszana także podczas wizyty roboczej w Polsce. Obok niej rozmowy dotyczyły m.in. podkreślenia przez prezydenta Obamę roli Polski jako modelu przemian oraz kwestii gospodarczych i wizowych. Prezydent USA potwierdził wolę budowy systemu obrony przeciwrakietowej NATO zgodnie z ustaleniami szczytu w Lizbonie, a także uzgodnienia stałego stacjonowania w Polsce personelu sił lot-

[1] CNN z 27 maja 2011 r.
[2] IAR z 28 maja 2011 r.
[3] PAP z 28 maja 2011 r., PAP z 28 maja 2011 r.

niczych USA, wspierającego rotacyjną obecność samolotów bojowych i transportowych. Mimo niewielkiej liczebności amerykańskiego kontyngentu, realizacja porozumienia stworzy podstawy do zabiegów o stopniowe zwiększanie zakresu obecności sił USA w Polsce.

Szczyt G8 w Deauville

26 i 27 maja 2011 r. odbył się szczyt państw G8. Spotkanie zakończyło się przyjęciem deklaracji z Deauville, w której podkreślono m.in. poparcie dla zmian zachodzących na Bliskim Wschodzie i w Afryce Północnej. Przywódcy poruszyli również takie tematy, jak walka z terroryzmem, bezpieczeństwo jądrowe oraz energetyczne[4].

W czasie szczytu prezydenci Rosji i Stanów Zjednoczonych – Dmitrij Miedwiediew i Barack Obama – uzgodnili, że będą kontynuować dyskusje nad europejskim systemem obrony przeciwrakietowej[5].

Spotkanie na szczycie w formule G8 zdominowały bieżące kwestie, w szczególności uzgodnienie reakcji na wydarzenia na Bliskim Wschodzie i w Afryce Północnej. Dużo miejsca poświęcono także konsekwencjom awarii elektrowni jądrowej w Japonii – podkreślono konieczność przestrzegania wysokich standardów bezpieczeństwa pracy siłowni jądrowych. Aktualne tematy zepchnęły na dalszy plan określoną wcześniej agendę, m.in. kwestię zasadności międzynarodowego uregulowania niektórych zasad funkcjonowania Internetu i koordynację kroków na rzecz przezwyciężenia kryzysu ekonomicznego.

Przywódcom udało się uzgodnić deklarację dotyczącą „arabskiej wiosny". Wyrazili w niej poparcie dla przemian w regionie (włączając w to Iran), które powinny postępować z uwzględnieniem standardów demokratycznych i przestrzegania praw człowieka. Należy odnotować zgodę Rosji na takie sformułowanie. Państwa G8 zobowiązały się działać samodzielnie i w ramach organizacji międzynarodowych w celu udzielenia dodatkowego wsparcia instytucjonalnego i finansowego krajom regionu, w szczególności Egiptowi i Tunezji. Podczas szczytu przyjęto zdecydowane stanowisko w sprawie Libii, wzywające Muammara Kaddafiego do natychmiastowego przerwania ataków na cywilów i zaakceptowania rozwiązania politycznego, skutkującego oddaniem przez niego władzy. Przywódcy G8 wezwali też przywódców Syrii oraz Jemenu do zmiany ich dotychczasowej polityki.

Format współpracy G8 jest krytykowany m.in. ze względu na brak reprezentacji „wschodzących mocarstw" oraz innych państw rozwijających się. Wątpliwości budzi również udział Rosji w tym klubie wysoko rozwiniętych państw, deklarujących przywiązanie do wspólnych wartości de-

[4] PAP z 27 maja 2011 r.
[5] RIA Novosti z 26 maja 2011 r.

mokracji i praw człowieka. Ostatnie spotkanie nie rozstrzygnęło tych kontrowersji. Mimo pozytywnej atmosfery szczytu w Deauville, nie przyniósł on przełomu w żadnej kwestii, w tym szczególnie obrony przeciwrakietowej, o której rozmawiali prezydenci B. Obama i D. Miedwiediew.

Zaangażowanie NATO w Libii i Afganistanie – przemówienie A.F. Rasmussena

30 maja 2011 r. sekretarz generalny NATO Anders Fogh Rasmussen przebywał z wizytą w Bułgarii, gdzie m.in. wziął udział w sesji Zgromadzenia Parlamentarnego NATO. W wygłoszonym na tym forum przemówieniu powiedział, że operacja sił międzynarodowych w Libii będzie trwała dopóty, dopóki będzie konieczna ochrona ludności cywilnej w tym kraju. Zaznaczył jednak, że do zakończenia libijskiego konfliktu potrzebne jest rozwiązanie polityczne. A. F. Rasmussen podkreślił skuteczność sił NATO pozwalającą na natychmiastowe działanie i apelował o nieograniczanie budżetów obronnych państw członkowskich Sojuszu, aby uniknąć dalszego narastania luki technologicznej. W kwestii budowy systemu obrony przeciwrakietowej sekretarz generalny stwierdził, że celem tego projektu nie jest tworzenie podziałów, ale współpraca z Rosją w przeciwdziałaniu wspólnym zagrożeniom[6].

Przemówienie sekretarza generalnego NATO miało charakter mobilizujący sojuszników do wypełnienia bieżących zadań stojących przed Sojuszem (Libia, Afganistan). Mimo ustalonego w Lizbonie harmonogramu przekazywania odpowiedzialności władzom w Kabulu, A. F. Rasmussen wyraził zaniepokojenie o ich gotowość w tej kwestii. Niemniej należy spodziewać się podjęcia przez głównych uczestników misji ISAF redukcji zaangażowania już od tego roku. Plany takie ogłosili m.in. Amerykanie i Brytyjczycy.

Przedłużenie czasu trwania operacji NATO w Libii na kolejne 90 dni oraz wezwanie A. F. Rasmussena do zwiększonego zaangażowania świadczy o kryzysie, w jakim znalazła się misja „Unified Protector". W obecnej sytuacji trudno oczekiwać przełomu; palące jest znalezienie rozwiązania politycznego. Wydaje się, że można oczekiwać zwiększenia presji na państwa niebiorące udziału w operacji (takie jak Polska), aby wsparły one materialnie jej kontynuację.

[6] nato.int z 30 maja 2011 r., PAP z 30 maja 2011 r.

Konsekwencje zatrzymania Ratko Mladicia dla unijnej perspektywy Serbii

26 maja 2011 r. Ratko Mladić, serbski generał ścigany przez Międzynarodowy Trybunał Karny dla byłej Jugosławii (MTKJ), oskarżony m.in. o ludobójstwo w Srebrenicy, został zatrzymany, o czym poinformował prezydent Serbii Boris Tadić[7]. R. Mladić został następnie przetransportowany do MTKJ w Hadze, gdzie odbędzie się jego proces[8].

Aresztowanie R. Mladicia ma dla Serbii podwójne znaczenie. Po pierwsze, zamyka kolejny etap procesu rozliczania się z historią, który rozpoczętą się w 2008 r., gdy zatrzymano Radovana Karadżicia, byłego przywódcę Serbów bośniackich. W porównaniu z sytuacją sprzed trzech lat znacznie zmalał odsetek obywateli Serbii sprzeciwiających się współpracy Belgradu z trybunałem w Hadze. Po drugie, aresztowanie R. Mladicia przybliża Serbię do rozpoczęcia negocjacji w sprawie członkostwa w Unii Europejskiej, które stanowi najważniejszy cel polityki zagranicznej prezydenta B. Tadicia.

Uzyskanie przez Belgrad statusu kandydata uzależnione jest od dalszej współpracy z Międzynarodowym Trybunałem Karnym dla byłej Jugosławii (w tym postawienia przed trybunałem Gorana Hadżicia, byłego przywódcy Serbów chorwackich) oraz od normalizacji stosunków Serbii z Kosowem.

W marcu 2011 r., pod presją Komisji Europejskiej, zainicjowano negocjacje Belgradu i Prisztiny. Dotyczą one przede wszystkim kwestii technicznych, które stanowią przeszkodę w normalnym funkcjonowaniu Kosowa. UE nalega, aby Serbia zaczęła m.in. uznawać dokumenty wydawane przez administrację kosowską oraz otworzyła swoją przestrzeń powietrzną dla samolotów lecących do Prisztiny.

Pierwsze – od ogłoszenia niepodległości przez Kosowo w 2008 r. – negocjacje znajdują się obecnie w początkowej fazie, a ze względu na skalę rozbieżności i kwestii spornych nie należy się spodziewać osiągnięcia rychłego porozumienia. W tej sytuacji rzeczywiste postępy w rozmowach zależeć będą od determinacji USA i UE, aby przełamać pat, oraz skuteczności ich nacisku na obie strony konfliktu.

Polska w czasie prezydencji w Radzie UE powinna wspierać działania Komisji Europejskiej i wysokiej przedstawiciel UE Catherine Ashton zmierzające do normalizacji stosunków kosowsko-serbskich. Ponadto poprzez finalizację negocjacji akcesyjnych z Chorwacją i wspieranie europejskich aspiracji pozostałych państw bałkańskich wzmocniono by proces stabilizacji regionalnej.

[7] Xinhua z 26 maja 2011 r.
[8] CNN z 1 czerwca 2011 r.

III sympozjum wojsk specjalnych NATO

25-26 maja 2011 r. w Krakowie odbyło się III sympozjum wojsk specjalnych zorganizowane przez Dowództwo Sił Specjalnych NATO w Europie. W sympozjum udział wzięli dowódcy lub ich reprezentanci z 33 krajów, w tym m.in. dowódca amerykańskich sił specjalnych – adm. Eric Olson. Oprócz państw NATO obecni byli również przedstawiciele sił specjalnych: Szwecji, Finlandii, Austrii, Australii i Nowej Zelandii[9].

Dyskusje dotyczyły sytuacji w Afganistanie oraz zadań sił specjalnych związanych z zakończeniem misji w tym kraju. Jednym z zaproponowanych rozwiązań było utworzenie ośrodka, w którym komandosi z Sojuszu szkoliliby afgańskich antyterrorystów. W czasie sympozjum poruszono również temat roli wojsk specjalnych Sojuszu wynikającej z art. 5 traktatu waszyngtońskiego.

Rozmawiano również o doświadczeniach rozwoju polskich wojsk specjalnych, które - według dowódcy wojsk specjalnych w Europie gen. Franka Kisnera – są wzorem do naśladowania dla innych krajów Europy Środkowo-Wschodniej, a także poza nią[10].

Kilka lat temu polskie Dowództwo Wojsk Specjalnych zostało zaproszone do elitarnego klubu państw, których specjalnością są siły specjalne. Do klubu tego należą jednostki z USA, Wielkiej Brytanii, Francji, Włoch, Niemiec i Kanady. Dzięki temu oficerowie polskiego dowództwa będą mogli stanąć na czele struktury odpowiedzialnej za dowodzenie i koordynowanie działaniami sił specjalnych wszystkich członków Sojuszu.

Posiadanie dobrze zorganizowanych, wyszkolonych i skutecznych w działaniu sił specjalnych powoli staje się wizytówką Polski nie tylko w ekskluzywnym gronie państw NATO, ale również na całym świecie. Zacieśnianie współpracy z naszymi sojusznikami w tym obszarze przekładać się będzie z pewnością na jakość tych sił i efektywność wypełniania ich misji. Posiadanie tak prestiżowego i skutecznego w działaniu rodzaju sił zbrojnych powinno przekładać się na dalsze wzmacnianie w procesie całościowej transformacji polskiego wojska.

Rozwój technologii kosmicznych i wykorzystanie systemów satelitarnych w Polsce

23 maja br. Biuro Bezpieczeństwa Narodowego zorganizowało spotkanie na temat rozwoju technologii kosmicznych i wykorzystania systemów satelitarnych w Polsce. W czasie dyskusji omówiono współpracę Polski z Europejską Agencją Kosmiczną, rolę sejmowego zespołu do

[9] J. Szustakowski, Goście z 32 państw na święcie Wojsk Specjalnych, „Polska Zbrojna" z 27 maja 2011 r.
[10] E. Żemła, Tajna narada szefów komandosów, „Rzeczpospolita" z 26 maja 2011 r.

spraw wykorzystania przestrzeni kosmicznej oraz kwestię satelitarnego obrazowania na potrzeby Sił Zbrojnych RP[11].

Unia Europejska uznaje sektor kosmiczny za jedno z najważniejszych narzędzi realizacji swojej strategii gospodarczej[12]. Potwierdzają to nakłady na ten cel wynoszące w obecnej perspektywie finansowej ok. 700 mln euro oraz uwzględnienie tej problematyki w strategii „Europa 2020"[13] na rzecz inteligentnego i zrównoważonego wzrostu. Komisja Europejska wskazuje na ogromną rolę sektora kosmicznego w dziedzinie konkurencyjności i innowacyjności UE. Polska współfinansuje unijne programy kosmiczne w kwocie 17,5 mln euro rocznie, proporcjonalnie do swojego udziału w ogólnym budżecie UE. Wbrew obiegowej opinii, nasz kraj dysponuje znaczącym potencjałem naukowym i przemysłowym w dziedzinie technik satelitarnych i technologii kosmicznych. Nasze słabości to: nieadekwatne do potencjału wykorzystanie sektora kosmicznego, brak pełnego członkostwa w Europejskiej Agencji Kosmicznej (European Space Agency, ESA), brak krajowej instytucji koordynującej działalność kosmiczną, brak spójnej, narodowej strategii dotyczącej sektora kosmicznego i zbyt niski poziom finansowania.

BBN, dostrzegając perspektywiczne znaczenie sektora kosmicznego, zwłaszcza w odniesieniu do spraw obronności i bezpieczeństwa państwa oraz działań antykryzysowych, popiera inicjatywy zmierzające do nadania tej problematyce właściwego priorytetu. Przygotowywany jest raport dla prezydenta dotyczący sektora kosmicznego, a problematyka kosmiczna zostanie uwzględniona w prowadzonym w BBN Strategicznym Przeglądzie Bezpieczeństwa Narodowego.

[11] *W BBN o technikach satelitarnych*, bbn.gov.pl z 23 maja 2011 r.
[12] Przemówienie Sylwii Waśkiewicz z Ministerstwa Gospodarki nt. rozwoju technologii kosmicznych i systemów satelitarnych
[13] *EUROPA 2020 – strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu*, COM (2010) 2020.

EURO 2012 – bezpieczeństwo na stadionach

Komenda Główna Policji opracowała raport o bezpieczeństwie imprez masowych w 2010 r., który analizuje stan systemu. Z raportu wynika, że stan bezpieczeństwa na stadionach poprawia się, ale konieczne są zmiany w prawie[14].

Z tymi wnioskami koresponduje fakt, że w kwietniu 2011 r. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji skierowało do komitetu stałego Rady Ministrów projekt specjalnej ustawy na EURO 2012. Rada Ministrów przyjęła go 31 maja br. Projekt zawiera przepisy mające obowiązywać w czasie trwania turnieju EURO 2012 – zarówno w czasie meczów, jak i imprez towarzyszących imprezie[15].

Prace w zakresie przygotowań do zabezpieczenia EURO 2012 trwają zresztą nie tylko w resorcie spraw wewnętrznych. W ostatnich dniach maja Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego była gospodarzem konferencji nt. bezpieczeństwa międzynarodowych imprez masowych. Konferencja miała formułę międzynarodową, co pozwoliło na czerpanie z doświadczeń innych państw.

Zbliżające się mistrzostwa EURO 2012 wymagają szerokiego podejścia – nie tylko w odniesieniu do budowy stadionów i rozbudowy infrastruktury hotelowej czy drogowej. Kluczowe znaczenie dla wszystkich uczestników mistrzostw będzie miało bowiem bezpieczeństwo, zapewnieniu którego służą wielowymiarowe wysiłki Polski, często podejmowane we współpracy z ukraińskim partnerem.

Prowadzone są przedsięwzięcia, które dotykają zarówno sfery legislacyjnej, jak i rozwiązań funkcjonalno-organizacyjnych oraz technologicznych, co sprawia, że przygotowania do zabezpieczenia EURO 2012 są wszechstronne. Postęp we wszystkich tych dziedzinach musi być zrównoważony. Działania przedsiębrane zarówno przez organizatora mistrzostw, jak i polską policję wskazują na to, że prace zabezpieczające EURO 2012 są starannie zaplanowanym i celowym procesem. Uwzględnia on, jak pokazują ostatnie wydarzenia, nie tylko przygotowania w skali kraju i w ramach stosunków bilateralnych, ale także konfrontowanie nowych rozwiązań i propozycji z podobnymi przedsięwzięciami innych państw oraz instytucji, które posiadają niezbędne doświadczenia przydatne Polsce.

[14] A. Łukaszewicz, *Jest mniej wybryków, ale prawo trzeba zmienić*, Rzeczpospolita z 25 maja 2011 r.
[15] Portal MSWiA, http://www.mswia.gov.pl/portal/pl/2/9135/Projekt_specustawy_na_Euro_2012.html

Posiedzenie Rady Bezpieczeństwa Narodowego

30 maja 2011 r. odbyło się posiedzenie Rady Bezpieczeństwa Narodowego (RBN) poświęcone Wspólnej Polityce Bezpieczeństwa i Obrony, która stanowi jeden z priorytetów polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej, a także inicjatywie ustawodawczej prezydenta Bronisława Komorowskiego dotyczącej bezpieczeństwa w obszarze cyberprzestrzeni[16].

W sprawie wzmocnienia Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony prezydent zaznaczył, że jest to obszar zarówno daleko idącej akceptacji polskiej opinii publicznej, jak i wyjątkowej zbieżności poglądów całej sceny politycznej. Z punktu widzenia Polski pogłębienie integracji europejskiej w sferze bezpieczeństwa jest pożądane, szczególnie jako element wzmacniający zdolności Starego Kontynentu do działania w sytuacjach kryzysowych, w tym przede wszystkim w operacjach niesienia pomocy humanitarnej (np. EUFOR Libya) czy misjach cywilnych po zakończeniu konfliktów zbrojnych. W czasie prezydencji Polska zamierza skoncentrować swoje wysiłki na reformie struktur planowania i prowadzenia operacji, rozwoju zdolności przez ich łączenie i udostępnianie (pooling and sharing), wzmocnieniu współpracy UE-NATO oraz zacieśnieniu stosunków z państwami trzecimi, w tym z partnerami wschodnimi.

Podjęta inicjatywa dotycząca cyberprzestrzeni – w postaci projektu ustawy o zmianie ustawy o stanie wojennym oraz o kompetencjach naczelnego dowódcy Sił Zbrojnych i zasadach jego podległości konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw – wychodzi naprzeciw zagrożeniom powstającym w związku z dynamiką rozwoju rynku usług w przestrzeni wirtualnej. W tym kontekście propozycja ustawowego nadania bezpieczeństwu w cyberprzestrzeni rangi istotnego segmentu bezpieczeństwa narodowego znalazła akceptację i poparcie RBN.

Ujęte w projekcie rozwiązania nie mają na celu definiowania pojęć określonych bezpośrednio postanowieniami konstytucji, tym bardziej katalogizowania zdarzeń, które w sposób automatyczny wypełniałyby przesłanki do wprowadzenia stanu wojennego, stanu wyjątkowego i stanu klęski żywiołowej. Rozporządzenia Prezydenta RP o wprowadzeniu tych stanów mają charakter fakultatywny, ich wydanie zależne jest zatem zawsze od oceny stopnia zagrożenia w sferze zewnętrznego bądź wewnętrznego bezpieczeństwa państwa. Podkreślenia wymaga jednak to, że wskazana ocena zagrożeń, katastrof lub awarii technicznych, dokonywana także przez pryzmat realnych skutków naruszeń bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni, da w efekcie Prezydentowi RP i Radzie Ministrów poszerzony obraz skali występujących zjawisk.

[16] Posiedzenie RBN dotyczące WPBiO oraz cyberbezpieczeństwa, bbn.gov.pl z 30 maja 2011 r.

Przedstawiając projekt ustawy, prezydent Bronisław Komorowski podkreślił, że podjęta inicjatywa stanowi wykonanie ustaleń szczytu NATO w Lizbonie.

Przyszłość energetyki jądrowej w Europie

Niemcy, jako pierwsze państwo Unii Europejskiej, zadeklarowały, że do 2022 roku zrezygnują z energetyki atomowej[17]. Niemiecki rząd wskazuje, że wpływ na decyzję miała katastrofa w Fukuszimie[18]. Nowa strategia energetyczna RFN zakłada m.in. podwyższenie do 35 proc. ilości energii elektrycznej wytwarzanej ze źródeł odnawialnych – OZE i ograniczenie emisji CO2 o 40 proc. Raport niemieckiej komisji do spraw bezpieczeństwa reaktorów atomowych wskazuje, że elektrownie są lepiej przygotowane na zagrożenia związane z klęskami żywiołowymi, natomiast żadna z nich nie jest zabezpieczona przed katastrofą lotniczą[19]. Podobne kryteria zostaną zastosowane w tzw. stress testach (sprawdzianach wytrzymałości urządzeń nuklearnych na klęski żywiołowe) proponowanych przez Komisję Europejską. Nie będą jednak brane pod uwagę zamachy terrorystyczne[20].

Decyzję o zamknięciu swoich siłowni atomowych do 2034 roku podjęła także Szwajcaria[21].

Dwie kwestie miały wpływ na decyzję rządu w Berlinie. Pierwsza związana jest z nastawieniem społeczeństwa niemieckiego, wyczulonego na kwestie ochrony środowiska. Druga wiąże się z potencjalnymi korzyściami dla niemieckiej gospodarki.

RFN jest jednym z największych na świecie producentów „zielonych technologii" (technologii związanych z wykorzystywaniem odnawialnych źródeł energii, technologii redukcji emisji CO2 i poprawy efektywności energetycznej). Prognozuje się, że do 2020 r. ich eksport zrówna się z łączną sprzedażą generowaną przez przemysły samochodowy i maszynowy – dotychczas najważniejsze sektory eksportowe[22].

Wygaszenie elektrowni atomowych to powrót do już istniejącego, szczegółowego planu. Wcześniejsza koalicja SPD–Zieloni zdecydowała o zamknięciu siłowni nuklearnych i dynamicznym rozwoju energetyki od-

[17] *Niemcy/ Koniec ery atomu do 2022*, PAP z 30-05-2011 r.
[18] *Niemcy/ Merkel: Rezygnacja z atomu wyzwaniem i szansą (korekta),* PAP z 30-05-2011 r.
[19] *Niemcy/ Reaktory bez ochrony na wypadek dużej katastrofy lotniczej,* PAP z 17-.05.2011 r.
[20] UE/ Atak terrorystów nie ujęty w kryteriach testów siłowni jądrowych, PAP z 25-05-2011 r.
[21] *Szwajcaria/Rząd za rezygnacją z energii atomowej do 2034 r.* PAP z 25-05-2011 r.
[22] Ł. Antas, *Ochrona klimatu elementem niemieckiej polityki gospodarczej*, Komentarze OSW nr 23, 20.03.2009 r., http://www.osw.waw.pl/sites/default/files/komentarze_23.pdf (dostęp:31.05.2011 r.)

nawialnej. Jednak w 2010 r. rząd kanclerz Angeli Merkel nie zgodził się na kontynuowanie tej polityki. Jeśli obecna decyzja niemieckiego rządu znajdzie odzwierciedlenie w skutecznych zabiegach Berlina na forum Unii Europejskiej o zwiększenie produkcji energii elektrycznej z OZE i zmniejszenie emisji CO2, wówczas wpłynie to radykalnie na sektor wytwarzania energii w Polsce, korzystający z wysokoemisyjnego paliwa węglowego. Trzeba pamiętać, że Niemcy były inicjatorem unijnej polityki klimatycznej i miały zasadniczy wpływ na przyjęcie przez UE tzw. pakietu klimatyczno-energetycznego, którego realizacja wiąże się z olbrzymimi kosztami dla polskiej elektroenergetyki.

Kwestia potencjalnego istnienia tajnych więzień CIA w Polsce

Prezydent Bronisław Komorowski uważa, że sprawa „tajnych więzień CIA" w Polsce zostanie wyjaśniona ostatecznie i do końca w wyniku rzetelnego śledztwa.

Na forum debaty publicznej powraca kwestia zwolnienia z tajemnicy państwowej byłych wysokich urzędników państwa dla celów śledztwa prowadzonego przez prokuraturę w tej sprawie[23]. Prezydent zapowiedział w tym kontekście, że rozważy podjęcie takiej decyzji, o ile wpłynie w tej sprawie odpowiednio uzasadniony wniosek[24]. Według niepotwierdzonych informacji, prokuratura prowadząca śledztwo przygotowywała się między innymi do postawienia zarzutów osobom mającym odpowiadać za wydanie zgody na funkcjonowanie na terytorium Polski kontrolowanych przez CIA ośrodków, w których mogłyby być stosowane wobec przetrzymywanych nieuprawnione techniki wymuszania zeznań[25].

Mamy do czynienia ze sprawą, która dotyczy fundamentów rządów prawa w Polsce. Kwestia potencjalnego wydania zgody przez władze polskie na funkcjonowanie tego rodzaju ośrodków na terytorium państwa wymaga dokładnego zbadania i przedstawienia jego wyników opinii publicznej. Pamiętać należy o tym, że proces dochodzenia do prawdy musiałby dotykać wewnętrznych mechanizmów funkcjonowania służb i instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa. Podkreślając zatem konieczność dogłębnego wyjaśnienia sprawy, należy zaznaczyć, że przebieg śledztwa nie może zostać w pełni ujawniony, gdyż mogłoby to zagrozić bezpieczeństwu państwa.

Dbałość o postrzeganie Polski jako demokratycznego państwa prawa

[23] Portal Gazeta Wyborcza, http://wyborcza.pl/1,75248,9695783,Wiezienia_CIA_w_Polsce__Leszek_Miller_sie_broni.html
[24] http://www.prezydent.pl/aktualnosci/wypowiedzi-prezydenta/wywiady-krajowe/art,37,wywiad-prezydenta-dla-radia-zet.html
[25] Portal Gazeta Wyborcza

wymaga zachowywania zasad, na których zostało zbudowane państwo polskie, w tym dbałości o jej bezpieczeństwo i stabilne funkcjonowanie.

NAJNOWSZE PUBLIKACJE BIURA BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO DOSTĘPNE NA STRONIE BBN.GOV.PL

- Analiza BBN: "Strategiczne konsekwencje śmierci Osamy bin Ladena"

Kolegium redakcyjne: Zdzisław Lachowski (przewodniczący), Marek Ajnenkiel, Łukasz Kulesa, Krzysztof Liedel, Jarosław Padzik, Paweł Pietrzak

Redaktor naczelny: Zdzisław Lachowski
Redaktor prowadzący: Marek Ajnenkiel
Redaktorzy: Katarzyna Przybyła, Michał Grzelak

Komentarze opracowali:
Dominik Jankowski
Czesław Juźwik
Waldemar Kozicki
Łukasz Kulesa
Przemysław Pacuła
Jarosław Padzik
Paulina Piasecka
Paweł Turowski